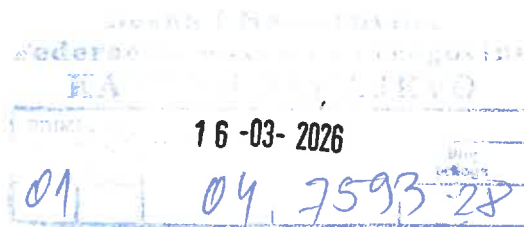

Sebija Izetbegović

Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Skupština Kantona Sarajevo

n/r predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo

Uputiti: Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo i Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo

Predmet: Inicijativa za organizovanje besplatnog oftalmološkog screeninga za učenike osnovnih škola u Kantonu Sarajevo

Poštovani,

Na osnovu člana 213. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo, podnosim zastupničku inicijativu kojom predlažem da Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo, u saradnji sa Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, organizuje besplatan screening vida – oftalmološke preglede za učenike osnovnih škola u Kantonu Sarajevo za školsku godinu 2026/2027.

U savremenom digitalnom okruženju djeca su sve više izložena dugotrajnoj upotrebi elektronskih uređaja poput **mobitnih telefona, tableta, računara i drugih digitalnih ekrana**, što može imati značajan uticaj na razvoj vida kod djece.

Posebno je izražen problem tzv. **ekranizacije dječijeg okruženja**, gdje svakodnevna i dugotrajna izloženost ekranima i plavom svjetlu može dovesti do različitih poteškoća sa vidom, uključujući razvoj kratkovidnosti, zamor očiju, glavobolje, smanjenu koncentraciju i druge vizuelne smetnje kod djece u razvoju.

Stručni medicinski aspekt

Prema podacima **Svjetske zdravstvene organizacije (WHO)** i međunarodnih oftalmoloških udruženja, posljednjih decenija zabilježen je značajan porast poremećaja vida kod djece školskog uzrasta, posebno **kratkovidnosti (miopije)**. Naučne projekcije ukazuju da bi **do 2050. godine više od 50% svjetske populacije moglo imati neki oblik miopije**, a značajan dio tog porasta povezuje se upravo sa povećanom upotrebom digitalnih uređaja i smanjenim boravkom djece na otvorenom prostoru.

Evropsko udruženje oftalmologa i brojna pedijatrijska društva preporučuju **rane preventivne preglede vida kod djece školskog uzrasta**, jer pravovremeno otkrivanje problema sa vidom značajno smanjuje rizik od trajnog oštećenja vida i poboljšava uspjeh djece u obrazovnom procesu.

U tom kontekstu, organizovanje sistemskog oftalmološkog screeninga u školama predstavlja jednu od **najefikasnijih preventivnih mjera javnog zdravstva**.

Prijedlog mjera

S tim u vezi smatram da je potrebno da nadležne institucije pokrenu sistemsku preventivnu aktivnost kroz organizovanje oftalmološkog screeninga za učenike osnovnih škola.

Predlažem da nadležna ministarstva:

1. Organizuju **besplatan screening vida za učenike osnovnih škola u Kantonu Sarajevo u školskoj godini 2026/2027.**
2. U saradnji sa zdravstvenim ustanovama organizuju **oftalmološke preglede učenika**, s ciljem ranog otkrivanja problema sa vidom.
3. Izrađe **program prevencije oštećenja vida kod djece u digitalnom dobu**, koji bi uključivao edukaciju učenika, roditelja i nastavnika o pravilnoj upotrebi digitalnih uređaja i zaštiti vida.
4. U saradnji sa školama osiguraju da se rezultati pregleda koriste kao osnova za **pravovremeno upućivanje djece na dodatne specijalističke preglede i liječenje ukoliko se utvrde problemi sa vidom.**

Cijeneći značaj prevencije i očuvanja zdravlja djece, smatram da je ovakva inicijativa izuzetno važna u vremenu kada je upotreba digitalnih uređaja neizbježna u svakodnevnom životu i obrazovnom procesu.

Molim da nadležna ministarstva razmotre ovu inicijativu i o poduzetim aktivnostima informišu Skupštinu Kantona Sarajevo.

S poštovanjem,

Sebija Izetbegović

